

Sygn. akt II AKa 393/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Przemysław Filipkowski (spr.)

Sędziowie: SA – Dorota Radlińska

SA – Anna Kalbarczyk

Protokolant: – st. sekr. sąd. Marzena Brzozowska

przy udziale prokuratora Stanisława Wieśniakowskiego

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2023 r.

sprawy S. N. (1)

w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie

z dnia 15 lipca 2021 r. sygn. akt V Ko 106/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie II zasądza dodatkowo od Skarbu Państwa na rzecz S. N. (1) tytułem odszkodowania kwotę 10.572 /dziesięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt dwa/ złote oraz tytułem zadośćuczynienia kwotę 25 .000 /dwadzieścia pięć tysięcy/ złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty,

II. utrzymuje w mocy wyrok w pozostałej zaskarżonej części;

III. wydatkami za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 393/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	

1. **CZĘŚĆ WSTĘPNA**

Oznaczenie zapadłego wyroku

Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 15 lipca 2021 r. sygn. akt V Ko 106/18

Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny- pełnomocnik wnioskodawcy

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

#	uchylenie		# zmiana
---	-----------	--	----------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
			Nie dotyczy	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
		Nie dotyczy		

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.
	Nie dotyczy	

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.
	Nie dotyczy	

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzuty	
1/	<p>Pełnomocnika wnioskodawcy S. N. (1) z pkt II 1a-b, 2c-d:</p> <p>1/ w zakresie oddalającym roszczenie o odszkodowanie w kwocie 54.030 zł:</p> <p>a/ obraży przepisów prawa materialnego w postaci art. 361 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 552 § 4 k.p.k. poprzez błędną wykładnię pojęcia szkody wyrządzonej wnioskodawcy przez niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie, ograniczając tę definicję jedynie do kwestii</p>	<p># zasadne</p> <p># częściowo zasadne</p> <p># niezasadne</p>

oszczędności, jaką wnioskodawca mógłby poczynić, gdyby nie został tymczasowo aresztowany, a polegający na nieprzypisaniu dowodowi w postaci przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości położonej przy ul. (...) w W. waloru wiarygodności, podczas gdy pojęcie to obejmuje wszelkie straty, które wnioskodawca poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono, w tym również utracone korzyści (*lucrum cessans* tj. art. 361 § 2 k.c.) w okresie tymczasowego aresztowania sprowadzające się do utraty zarobkowania, jak również niemożności odzyskania środków pieniężnych z tytułu umowy przedwstępnej za zakup rzeczonyj nieruchomości wnioskodawcy i różnicę między wartością wynagrodzenia, jakie uzyskałby nie będąc tymczasowo aresztowany;

b/ obrazy przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia w postaci art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie błędnej, sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oceny zeznań wnioskodawcy S. N. (1) i w konsekwencji przyjęcie, że nie wykazał utraty środków pieniężnych z tytułu zawartej umowy przedwstępnej na sprzedaż nieruchomości, a treść jego zeznań nie znalazła potwierdzenia w materiale dowodowym, podczas gdy z treści zeznań świadka W. G. z dnia 28.05.2020 r. wynika, iż wnioskodawca planował sfinalizować umowę przedwstępną sprzedaży nieruchomości przy ul. (...) w W., jednakże z racji jego zatrzymania, a następnie tymczasowego aresztowania S. N. nie odzyskał wpłaconej

sumy pieniędzy, a przedmiotowa transakcja nie doszła do skutku;

2/ w zakresie oddalającym roszczenie o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w kwocie 125.000 zł:

c) obrazę przepisów postępowania w postaci art. 286 k.p.c. w zw. z art. 522 § 1 k.p.k., która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez niedostrzeżenie konieczności uzyskania uzupełniającej opinii sądowo-psychiatrycznej dotyczącej S. N. z dnia 09.03.2021 r., podczas gdy wydana w tej materii ocena jest niejasna i winna zawierać istotne elementy, takie jak wpływ pobytu w Areszcie Śledczym na jego kondycję psychiczną i wskazanie ewentualnych konsekwencji zdrowotnych towarzyszących wnioskodawcy w późniejszych etapach życia płynących z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania;

d) obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia w postaci art. 7. k.p.k. poprzez dokonanie błędnej, sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oceny zeznań wnioskodawcy S. N. (1) i w konsekwencji przyjęcie, że jego odczucia w zakresie pogorszenia stanu zdrowia podczas pobytu w Areszcie Śledczym nacechowane są subiektywnymi emocjami, a treść jego zeznań nie koresponduje z ustalonym stanem faktycznym, podczas gdy z opinii biegłego lekarza psychiatry z dnia 09.03.2021 r. wynika, iż rozpoznano u wnioskodawcy reakcję depresyjną, zalecając podawanie leku przeciwdepresyjnego, a nadto

	<p>w czasie kolejnego badania stan psychiczny osadzonego nie uległ istotnej poprawie, w konsekwencji doprowadzając do wystąpienia objawów lękowo-depresyjnych m.in. złego samopoczucia, nerwowości, drażliwości i poczucia lęku, zaś na podstawie danych z akt nie sposób określić, jakie dalsze konsekwencje niesło za sobą tymczasowe aresztowanie na stan psychiczny, funkcjonowanie zawodowe i społeczne wnioskodawcy,</p> <p>co w efekcie doprowadziło do:</p> <p>- błędu w ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść orzeczenia, a polegającego na uznaniu Sądu, iż żądanie główne wnioskodawcy jest wygórowane i nie mieści się w rozsądnych granicach, które odpowiadałyby aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa i jednocześnie nie stanowiły kontrastu na tle podobnych przypadków, podczas gdy Sąd I instancji nieprawidłowo ocenił zebrany materiał dowodowy, nie dokonując wnikliwej analizy, a jedynie podając interpretacji wybiórczo ujawnione dowody i na tej zaś podstawie wydał zaskarżony wyrok.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.</p>		
<p>a/ W niniejszej sprawie zarzuty pełnomocnika wnioskodawcy S. N. (1) są ze sobą ściśle powiązane i należy je łącznie rozpoznać. Także wskazany przez skarżącego błąd w ustaleniach faktycznych dotyczy oceny materiału dowodowego, a nie wyłącznie poczynionych na jego podstawie ustaleń.</p>		

b/ Podzielić należy konsekwentne poglądy orzecznictwa, że przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i jej braku w przypadku innych, pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 kpk, jeżeli zostało poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, rozważeniem okoliczności przemawiających na korzyść, jak i na niekorzyść wnioskodawcy, pozostaje zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku /tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11.04.2018 r. sygn. IV KK 104/18, lex nr 2498022/.

c/ Nie jest kwestionowane, że podstawę prawną roszczeń dochodzonych przez wnioskodawcę S. N. stanowi art. 552 § 4 kpk, w świetle którego odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania. S. N. pozostawał tymczasowo aresztowany w sprawie Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie sygn. IV K 3531/06 od dnia 31.05.2006 r. do dnia 18.02.2008 r., czyli przez okres 1 roku, 8 miesięcy i 18 dni. Sprawa karna przeciwko S. N. została zakończona prawomocnym wyrokiem uniewinniającym Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 5.04.2017 r. Z punktu widzenia tej prawomocnej decyzji procesowej stosowany środek zapobiegawczy był niewątpliwie niesłuszny, gdyż okazał się niezasadny i niepotrzebny. W takiej sytuacji odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie art. 552 § 4 kpk

opiera się na zasadzie ryzyka, a nie winy /tak uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15.09.1999r. sygn. I KZP 27/99, OSNKW 1999/11-12/72 i późniejsze judykaty np. wyrok Sądu Najwyższego z 22.02.2018 r. sygn. II KK 344/17 lex nr 2473781/. Dodatkowo w sprawie nie zaistniały okoliczności wymienione w art. 553 § 1, 2 i 3 kpk, które wpływałyby na zasadność lub wysokość odszkodowania i zadośćuczynienia.

d/ Odnośnie odszkodowania zauważyć należy, że zaskarżonym wyrokiem zasądzono na rzecz S. N. kwotę 22.248,48 zł z ustawowymi odsetkami i oddalono roszczenie w pozostałej części. W tej kwestii nie jest skuteczny zarzut pełnomocnika z pkt 1b, gdyż nie podważono prawidłowości oceny zeznań wnioskodawcy i W. G. odnośnie zawartej umowy przedwstępnej, a więc pozostaje ona pod ochroną art. 7 kpk. Dla uwzględnienia roszczenia o zasądzenie odszkodowania konieczne jest, aby szkoda, która powstała w mieniu osoby uprawnionej, miała swoje bezpośrednie źródło w niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniu. Słusznie zaś przyjął Sąd I instancji, że pomiędzy pozbawieniem wolności S. N. a brakiem realizacji umowy przedwstępnej na zakup lokalu mieszkalnego numer (...) w budynku przy ul. (...) w W. i ewentualną niemożnością odzyskania środków pieniężnych z tego tytułu - nie zachodzi związek przyczynowy. W tej części zeznania wnioskodawcy dotyczące powstałej u niego szkody majątkowej nie są przekonujące. Umowa przedwstępna została zawarta 30.05.2003 r., a więc na 3 lata

przed tymczasowym aresztowaniem. Przedmiotowy okres czasu był wystarczający do sfinalizowania tej umowy, a więc w tymczasowym aresztowaniu wnioskodawcy nie sposób upatrywać przeszkody do jej realizacji. S. N. nie przedstawił też żadnych dowodów świadczących o tym, aby dokonał wpłaty jakiegokolwiek sumy pieniężnej w związku z zawarciem przedmiotowej umowy. Ponadto umowa ta została zawarta w zwykłej formie pisemnej, a jej stroną nie był S. N. a jego partnerka M. W. (1) i to ona jako strona umowy była uprawniona i zobowiązana do jej zrealizowania, a w tym ewentualnego odzyskania wpłaconych pieniędzy, czyli sumy 27.010 zł – a pozostawała ona na wolności. W ocenie Sądu Apelacyjnego bez znaczenia pozostają przyczyny wskazania jako strony umowy M. W., nie zaś wnioskodawcy. Nie jest trafny również zarzut wadliwej oceny zeznań świadka W. G. potwierdzającego relację wnioskodawcy co do tego, że S. N. miał zamiar sfinalizować zawartą umowę, a co miało zostać uniemożliwione przez tymczasowe aresztowanie. Przeczą bowiem temu wymienione wyżej okoliczności. Fakt, że apelujący nie akceptuje oceny materiału dowodowego i poczynionych w jej wyniku ustaleń faktycznych, a w środku odwoławczym prezentuje własne oceny i krytykę ocen dokonanych przez Sąd I instancji, nie upoważnia do automatycznego uznania, że zaskarżone orzeczenie jest wadliwe. Skarżący nie wykazał, aby Sąd analizując zeznania tych świadków naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów z art. 7 kpk, uznając za nieudowodnione wystąpienie szkody po stronie wnioskodawcy z tytułu niezrealizowania umowy

przedwstępnej zakupu
nieruchomości.

e/ Jednocześnie wbrew stanowisku pełnomocnika, Sąd Okręgowy nie odmówił wiarygodności tej umowie przedwstępnej z 30.05.2003 r., a tylko uznał, że nie ma ona znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Takie postąpienie nie zostało skutecznie podważone przez skarżącego / częściowo niezasadny zarzut z pkt 1a/. Brak realizacji umowy nie nastąpił przecież na skutek aresztowania S. N. i w tym zakresie nie doszło do naruszenia art. 361 § 1 i 2 kc w zw. z art. 552 § 4 kpk, skoro chodzi tu nie o rozumienie pojęcia szkody, a o brak adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy aresztowaniem wnioskodawcy a brakiem realizacji umowy i ewentualną stratą. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku jasno wynika przecież, że Sąd Okręgowy prawidłowo przyjmuje, iż szkoda może obejmować tak powstałe straty, jak i utracone korzyści. Tym samym niezależnie od twierdzeń wnioskodawcy co do zaistnienia szkody związanej z utratą środków pieniężnych z tytułu zawarcia w/ w umowy przedwstępnej oraz jej wysokości, wobec niemożności jej bezpośredniego powiązania na podstawie istniejących dowodów z samym faktem tymczasowego aresztowania - Skarb Państwa nie ponosi w tym zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej w trybie art. 552 § 4 kpk.

f/ Natomiast częściowo ma rację pełnomocnik co do niepełnego zrekompensowania wnioskodawcy dochodów utraconych na skutek pozbawienia go wolności /częściowo słuszny zarzut z pkt 1a obrazu art.

361 § 1 i 2 kc w zw. z art. 552 § 4 kpk/. Sąd odwoławczy analizując okoliczności sprawy uznał, że należy przyznać S. N. odszkodowanie stanowiące wysokość netto utraconych zarobków z tytułu uniemożliwienia wykonywania przez niego pracy zarobkowej, gdyż było to normalnym następstwem tymczasowego aresztowania. Przez cały okres pobytu w Areszcie Śledczym wnioskodawca pozostawał bez możliwości osiągnięcia dochodów. Na utrzymaniu miał natomiast bliskich, którzy zostali pozbawieni środków, jakie wnioskodawcałożyłby na ich utrzymanie pozostając na wolności. Odszkodowanie ma charakter kompensacyjny i jego celem jest wyrównanie stanu majątkowego jaki zaistniałby, gdyby niekorzystne dla wnioskodawcy okoliczności w postaci pozbawienia wolności nie nastąpiły. Obliczając odszkodowanie obejmujące utratę dochodów Sąd uwzględnił, że wnioskodawca w sprawie karnej podawał, iż przed aresztowaniem utrzymywał siebie i rodzinę z prac dorywczych oraz osiągał dochód w wysokości 1500 zł netto miesięcznie /k. 446v, 3772, 3775 akt IV K 3531/06, tak też przyjmuje pełnomocnik na str. 8 apelacji/, którą to kwotę w całości przeznaczał na utrzymanie siebie i rodziny. Natomiast w zeznaniach z 30.08.2019 r. nie był w stanie dokładnie określić wysokości dochodu i tak, jak inne zeznania, nie są one miarodajne. W wyniku jego tymczasowego aresztowania cały ciężar utrzymania dzieci został przerzucony na jego żonę oraz konkubinę. B. N. zmuszona była zwrócić się po pomoc do najbliższej rodziny i znajomych, a także skorzystać z pożyczek czy też usług lombardu, aby zaspokoić podstawowe potrzeby małoletnich

dzieci. Bez wątpienia nastąpiło to w wyniku pozbawienia wolności S. N. i uniemożliwienia mu zarobkowania. W związku z tym, że wnioskodawca miał na utrzymaniu czwórkę dzieci, w których kosztach utrzymania zobowiązany był partycypować, a uzyskiwane przez niego dochody były w kwocie stosunkowo niskiej i nie zostały podważone przez żaden dowód, to w zasadnym było przyznanie mu odszkodowania za całość utraconych zarobków. Sąd Apelacyjny w składzie niniejszym podziela aktualne stanowisko Sądu Najwyższego, że odszkodowanie przysługujące uprawnionej osobie za szkodę spowodowaną pozbawieniem możliwości wykonywania pracy zarobkowej, powinno kompensować co do zasady całość utraconych przez nią zarobków /tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5.06.2019 r. sygn. akt III KK 189/18, OSNK nr 11-12/2022 poz. 44/. Przedmiotowe orzeczenie wydano na gruncie ustawy z 23.02.1991 r., jednak brak jest przeszkód do jego zastosowania w niniejszej sprawie, skoro konstrukcja roszczenia odszkodowawczego oparta jest na tych samych zasadach. Wobec tego nie jest prawidłowe sprowadzanie odszkodowania za szkodę spowodowaną uniemożliwieniem osobie aresztowanej pracy zarobkowej - do poziomu tych środków, które mogłaby przeznaczyć na oszczędności. Zakres kompensacji szkody opierający się na założeniu, że przy ustalaniu wysokości odszkodowania od sumy utraconych dochodów należy odliczyć wydatki, które wnioskodawca poniósłby na utrzymanie własne i rodziny, wychowanie i kształcenie dzieci, na potrzeby kulturowe, rozrywkowe i inne, gdyby pozostawał na

wolności – nie przekonuje, gdyż istotą odpowiedzialności odszkodowawczej ponoszonej przez Skarb Państwa na zasadzie ryzyka jest pełna indemnizacja poniesionej szkody, czyli rekompensata tego co zostało utracone, a nie tego, co nie zostało zaoszczędzone. Zgodzić się trzeba z Sądem Najwyższym, że „akumulowanie środków pochodzących z wynagrodzenia za pracę należy do sfery korzystania z posiadanych dochodów, a nie ich pozyskiwania. Nie może zatem stanowić kryterium ustalania wysokości odszkodowania, które ma naprawiać szkodę wynikłą z pozbawienia możliwości uzyskiwania dochodu. Decydowanie o sposobie pożytkowania potencjalnych dochodów jest prawem poszkodowanego, którego realizacja nie ma znaczenia dla procesu szacowania szkody. Zwrócenie poszkodowanemu środków, których /.../ nie mógł we właściwym czasie uzyskać i spożytkować na własne potrzeby i utrzymanie swoich najbliższych, nie może być traktowane w kategoriach niezasadnego wzbogacenia” /tak w/ w wyrok/.

g/ Gdyby S. N. pozostawał na wolności przez okres tymczasowego aresztowania tj. 1 rok, 8 miesięcy i 18 dni, czyli łącznie prawie 21 miesięcy, to biorąc pod uwagę jego miesięczny dochód w wysokości 1500 zł netto, łącznie uzyskałby kwotę $21 \times 1500 \text{ zł} = 31.500 \text{ zł}$. Z uwagi na fakt, że Sąd I instancji zasądził na rzecz wnioskodawcy tytułem odszkodowania kwotę 22.248,48 zł, to należało zasądzić na jego rzecz brakującą kwotę $31.500 \text{ zł} - 22.248,48 \text{ zł} = 9.251,52 \text{ zł}$. Natomiast suma 31.500 zł stanowi całość utraconych dochodów i stanowi odszkodowanie,

gdyż zasądzenie jej dodatkowo obok kwoty 22.248,48 zł / która obejmuje sumy pożyczone w związku z nieobecnością S. N./ w istocie oznaczałoby, że wnioskodawca otrzymał odszkodowanie dwukrotnie za to samo. Skoro wnioskodawca przed tymczasowym aresztowaniem posiadał możliwości zarobkowania, osiągał określony dochód i przeznaczał go na utrzymanie rodziny, to nie musiał korzystać z pomocy innych osób oraz instytucji finansowych, co zmieniło się w chwili jego aresztowania. Od tej chwili koszty utrzymania jego bliskich nie były pokrywane z jego zarobków, a właśnie z zaciąganych pożyczek. Powoduje to, że w wysokości odszkodowania należało także dodatkowo uwzględnić sumy odsetek i opłat, które zostały zapłacone od niekwestionowanych pożyczek tj. 83,08 zł /k.49/, 85,40 zł /k.50/, 1152 zł /raty 51 zł x 52 = 2652 zł - 1500 zł = 1152 zł k.51/. Daje to sumę 1320,48 zł. Wobec tego łączna suma, którą należy dodatkowo zasądzić na rzecz S. N. to 10.572 zł /1320,48 zł + 9.251,52 zł/. Natomiast wnioskodawca i pełnomocnik nie wykazali, aby konieczne było zrekompensowanie innych wydatków.

h/ Odnośnie zadośćuczynienia wskazać należy, że pełnomocnik oczywiście błędnie wskazał na obrazę przepisów postępowania w postaci art. 286 k.p.c. w zw. z art. 522 § 1 k.p.k. Regulacja art. 522 kpk dotyczy kasacji a nie zadośćuczynienia. Natomiast fakt, że Sąd rozstrzygając o zasadności i wysokości należnego wnioskodawcy zadośćuczynienia działa w istocie jako sąd cywilny nie oznacza, że prowadzi on postępowanie w oparciu o przepisy procedury

cywilnej, gdyż przepisy te stosuje się tylko w kwestiach nieuregulowanych w Kodeksie postępowania karnego /art. 558 kpk/. Sąd pełnomocnik wnioskodawcy nieprawidłowo wskazał na naruszenie art. 286 k.p.c. zamiast na naruszenie art. 201 k.p.k. Zaznaczyć trzeba, że w sytuacji gdy opinia biegłego jest wystarczająco pełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, iż opinia taka nie spełnia oczekiwań uczestników postępowania, nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii /tak np. postanowienia SN z 15.5.2019 r., IV KK 212/19; z 13.2.2017 r., III KK 421/16, Legalis/. Opinia biegłego jest niepełna, jeżeli nie udziela odpowiedzi na postawione mu pytania, na które zgodnie z zakresem posiadanych wiadomości specjalnych i udostępnionych materiałów dowodowych może on udzielić odpowiedzi, co nie ma miejsca w niniejszej sprawie. Biegła sądowa J. S.-S. odpowiedziała na pytania mając do dyspozycji zaprezentowany jej materiał dowodowy i uzupełnienie opinii było uzależnione od poddania się badaniu przez wnioskodawcę. Pełnomocnik wnioskodawcy przed Sądem Okręgowym nie kwestionował przedmiotowej opinii i nie wniósł o jej uzupełnienie, chociażby poprzez przebadanie wnioskodawcy, który tego nie umożliwił. Zatem postawa skarżącego jest nielojalna i sprzeczna z realiami sprawy. Ponadto w sprawach o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne aresztowanie czy też zatrzymanie to na wnioskodawcy i jego pełnomocniku spoczywa ciężar wykazania podnoszonych roszczeń – w tym doznanej przez wnioskodawcę

krzywdy. To wnioskodawca i pełnomocnik winni zgłosić wnioski dowodowe i przedstawić wszystkie dowody oraz umożliwić ich przeprowadzenie w celu wykazania rozmiaru krzywdy, czego nie uczynili w sprawie niniejszej. Pełnomocnik wnioskodawcy nie może przerzucać odpowiedzialności za wykazanie wielkości krzywdy na sąd zwłaszcza w sytuacji, w której przeprowadzenie czynności z udziałem wnioskodawcy jest utrudnione lub niemożliwe. Skarżący zarzuca, że opinia sądowo-psychiatryczna została sporządzona na podstawie materiałów z akt sprawy, a nie na podstawie przeżyć wnioskodawcy i jego odczuć już po wyjściu na wolność, jednakże pomija, że wnioskodawca przebywa za granicą, a sam przyznał, iż ma z nim sporadyczny kontakt, co uniemożliwiło przeprowadzenie jego badania. W tej sytuacji wykazanie wpływu pobytu w areszcie na kondycję psychiczną S. N. i wykazanie ewentualnych dalszych konsekwencji zdrowotnych obciążało wnioskodawcę i pełnomocnika, czemu w tym ostatnim zakresie nie sprostali / chybiony zarzut z pkt 2c apelacji/.

i/ Częściowo zasadny okazał się zarzut pełnomocnika wnioskodawcy z pkt 2d dotyczący wysokości zasądzzonego zadośćuczynienia. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko, że pojęcie sumy odpowiedniej dotyczącej zadośćuczynienia ma charakter nieokreślony. Niemniej w doktrynie i judykaturze wskazane zostały kryteria, którymi należy kierować się przy jego ustalaniu. Zadośćuczynienie ma mieć charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomiczną wartość. Jednocześnie wartość ta

nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być stosownie do art. 445 § 1 kc „odpowiednia” w tym sensie, że powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom społeczeństwa, nie może prowadzić do nadmiernego bogacenia się. Natomiast kryterium przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa ma znaczenie pomocnicze /tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z 22.01.2015 r. III KK 252/14, Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 07.09.2018 r. II AKa 297/18, Legalis/.

j/ Zasadny w części okazał się zarzut naruszenia art. 7 k.p.k., co nakazywało podwyższenie wysokości przyznanego wnioskodawcy zadośćuczynienia. W tym zakresie Sąd I instancji w sposób niewłaściwy ocenił zarówno zeznania wnioskodawcy, jak również dowód z opinii biegłej psychiatry z dnia 9.03.2021 r. Z powyższych dowodów wbrew twierdzeniom Sądu Okręgowego wynika, że stan zdrowia psychicznego wnioskodawcy w okresie przebywania w Areszcie Śledczym uległ pogorszeniu - wedle opinii sądowo-psychiatrycznej, początkowo stan psychiczny S. N. (1) nie budził zastrzeżeń, jednak z czasem psychiatra rozpoznał u niego reakcję depresyjną i zalecił podanie leku przeciwdepresyjnego, co jednak nie przyniosło oczekiwanych rezultatów, gdyż w czasie kolejnego badania psychiatrycznego u osadzonego stwierdzono objawy reakcji lękowo-depresyjnej. Ponadto wnioskodawca zeznał, że towarzyszył mu stres, nerwy, miał różne myśli łącznie

z samobójczymi, a psychicznie był wykończony. Przedmiotowych okoliczności nie sposób przyjąć za normalne niedogodności i skutki związane z osadzeniem wnioskodawcy w Areszcie Śledczym. W ocenie Sądu Apelacyjnego w rezultacie krzywda, jakiej doznał wnioskodawca w wyniku osadzenia, odpowiada zadośćuczynieniu w kwocie wyższej niż określona w zaskarżonym wyroku tj. nie w wysokości 75.000 zł, a 100.000 zł. Natomiast pełnomocnik gołosłownie wskazuje na konsekwencje tymczasowego aresztowania w późniejszym życiu wnioskodawcy, ale nie przedstawia na potwierdzenie tych twierdzeń żadnych dowodów, jak chociażby historii leczenia wnioskodawcy po opuszczeniu Aresztu Śledczego. Pełnomocnik nie wskazuje również, czym wnioskodawca zajmował się po wyjściu na wolność. Z akt sprawy wynika jedynie, że wnioskodawca po jakimś czasie wyjechał na stałe do Stanów Zjednoczonych AP, gdzie podjął pracę. S. N. nie podał zaś, aby pogorszenie stanu psychicznego miało wpływ na jego dalsze funkcjonowanie. Nie wykazano także pogorszenia stanu zdrowia w innym zakresie.

k/ Sąd Apelacyjny nie kwestionuje, że pobyt wnioskodawcy w wielomiesięcznej izolacji i związane z tym konsekwencje zarówno dla niego samego, jak i jego najbliższych negatywnie wpłynęły na stan zdrowia psychicznego, skoro u wnioskodawcy rozpoznano reakcję depresyjną i zalecono podawanie leku przeciwdepresyjnego, co ma wpływ na przyznanie wyższego zadośćuczynienia. Powyższe prowadzi do wniosku, że przyznane przez Sąd I instancji zadośćuczynienie nie jest

odpowiednie i należy je podwyższyć o 25.000 zł.

1/ W pewnej mierze zasadny jest zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Chodzi tu o wyprowadzenie przez sąd orzekający błędnych wniosków z oceny zgromadzonych dowodów. Sąd zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może stanowić polemiki z ustaleniami sądu, a powinien odnosić się do oceny wniosków, które nie odpowiadają wymogom prawidłowego rozumowania. Powinien polegać na wykazaniu, jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się organ procesowy w dokonanej przez siebie ocenie. Analiza zarzutów apelacyjnych dowodzi, że doszło do błędów w ustaleniach faktycznych skutkujących zaniżeniem wysokości należnego odszkodowania i zadośćuczynienia, co omówiono już wyżej. Nadmienić należy, że kwota zadośćuczynienia nie może być nadmierna w stosunku do krzywdy i nie może być źródłem nieuzasadnionej korzyści majątkowej. Wobec tego podwyższenie zadośćuczynienia do sumy 100.000 zł jest adekwatne do czasokresu pozbawienia wolności, doznanych cierpień i negatywnych przeżyć psychicznych, konsekwencji w sferze zawodowej, rodzinnej czy zdrowotnej wnioskodawcy. Uwzględnienia indywidualne okoliczności dotyczące S. N., a pełnomocnik nie pokusił się o odniesienie żądanej kwoty łącznie 200.000 zł do zarobków w Polsce i nie odniósł jej do sfery zawodowej, rodzinnej i zdrowotnej wnioskodawcy, nie dowodząc, aby była to kwota właściwa do doznanej przez niego krzywdy. Tym samym

podniesione w apelacji zarzuty odnośnie wysokości przyznanego zadośćuczynienia mogły zostać uwzględnione we wskazanej części.	
Wnioski	
Pełnomocnik wnioskodawcy S. N. (1) wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.	
W świetle rozważenia zarzutów pełnomocnika brak było podstaw do uchylenia zaskarżonego wyroku w części i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Natomiast celowa była zmiana wyroku.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).	
	Nie dotyczy
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	

1	Przedmiot utrzymania w mocy
<i>W punkcie II wyrok został utrzymany w mocy w tej zaskarżonej części, w jakiej nie został zmieniony.</i>	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy.	
Powody wynikają z rozważań w części 3.	
<i>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
<i>W punkcie I zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy dodatkowo tytułem odszkodowania kwotę w wysokości 10.572 zł oraz tytułem zadośćuczynienia kwotę 25.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.</i>	
Zwięźle o powodach zmiany.	
Powody wynikają z rozważań w części 3.	

<i>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>			
<i>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>			
1.	<table border="1"> <tr> <td>Nie dotyczy</td> <td># art. 439 k.p.k.</td> </tr> </table>	Nie dotyczy	# art. 439 k.p.k.
Nie dotyczy	# art. 439 k.p.k.		
Zwięźle o powodach uchylenia.			
	<table border="1"> <tr> <td>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości</td> <td># art. 437 § 2 k.p.k.</td> </tr> </table>	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.		
Zwięźle o powodach uchylenia.			

	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
6. Koszty Procesu		
Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
	III	Wydatkami sądowymi za postępowanie odwoławcze

obciążono Skarb Państwa zgodnie z art. 554 § 4 k.p.k.

7. **PODPISY**

Przemysław Filipkowski

Dorota Radlińska Anna Kalbarczyk

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik wnioskodawcy S. N. (1)		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Punkt II wyroku		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		

#	Uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------